І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 130. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЛИПНЯ 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 10, 1958 No. 130. VOL. LXV.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР НА ВІДВІДИНАХ В КАНАДІ

Президент конферував із прем'єром Діфенбейкером; плянують створити спільну оборонну комісію

Оттава, Канада. — Президент Айзенгавер прибув 8-го липня до Оттави на триденну візиту, під час якої провідники обох країн, ЗДА і Канади, мають обговорити цілість відносин між цими країнами, щоб поліпшити ті приязні взаємини, які в останніх двох роках почали були дещо охолоджуватися. З Президентом поїхала і його дружина пані Айзенгавер, а також і державний секретар Джан Фостер Доллес із дружиною. Першого дня Айзенгавер був на прийнятті в генерального губернатора Вінсента Мессі, а після того Президент конферував із прем'єром Джаном Діфенбейкером. Найважливішим пунктом цієї конференції була пропозиція зорганізувати спільну оборонну комісію на рівні членів кабінету. Це була б вже друга спільна міждержавна комісія поруч дотеперішньої комісії для економічних справ. Покищо ще не осягнено повного порозуміння в цій справі. Дальші переговори йтимуть між державним секретарем Доллесом і канадійським міністром закордонних справ Смитом. Особистий секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив журналістам, що в переговорах заторкують міжнародні світові проблеми і справи Західньої Півкулі. До міжнародних справ належить економічна загроза СССР та справа роззброєння і контролі зброєнь. Проблема Західньої Півкулі обіймає відношення ЗДА і Канади до Північного Атлантійського Оборонного Порозуміння (НАТО). Пресовий секретар прем'єра Діфенбейкера Дж. Нелсон твердив, що президент Айзенгавер був в дуже доброму настрої під час переговорів. Консервативний уряд прем'єра Діфенбейкера критично ставиться до економічно-торговельної політики ЗДА, головним чином до американської пропозиції про збільшення мита від канадійських товарів та про встановлення квоти на них. Тому канадійці вважають, що візита Президента в Оттаві — це спроба збоку ЗДА направити сусідський паркан. Журналіст Чарлз Линч написав в часописах концерну Савтел, що це випадок, коли треба помастити скрипуче колесо". З Президентом не поїхав Шерман Адамс, як давніше плянувалося, бо нібито Президент не поїде після гостини в Оттаві ловити рибу в тих районах, які добре знає Адамс. Президента вітали на летовищі пострілом 21-ої гармати в присутності генерального губернатора Канади та прем'єра Діфенбейкера.

Президент Айзенгавер переходить перед почесною ґвардією Королівських Канадійських Летунських Збройних Сил після свого прибуття до Оттави.

ЛИВАН ЗНОВУ ОБВИНУВАЧУЄ ЄГИПЕТ І СИРІЮ ЗА „МАСОВУ ІНТЕРВЕНЦІЮ"

Об'єднані Нації, Н.Й. — Ливанський уряд знову виступив з офіціяльним обвинуваченням Об'єднаної Арабської Республіки з президентом Насером на чолі за „масову інтервенцію" в повстанні проти уряду в Ливані, додаючи, що вислана для перевірки положення в Ливані окрема комісія Об'єднаних Націй тієї інфільтрації в нічому не припинила. Ливанський уряд повторив ці свої обвинувачення проти Єгипту і Сирії в коментарі на перше звідомлення комісії ОН, стверджуючи, що „уряд Ливану оцінює, що в повстанні в Ливані бере участь кілька тисяч інфільтрантів". Д-р Карім Аскоуль, постійний ливанський представник в ОН, заявив на пресовій конференції, що сили повстанців проти ливанського уряду налічують 10 до 12 тисяч осіб, з чого 25 до 30 відсотків становлять інфільтранти з Сирії і Єгипту. Сила ливанської армії виносить 9,000 вояків, крім двох до трьох тисяч жандармерії і поліції, заявив д-р Аскоуль. Ливан обвинувачує, що крім висилки людей, Об'єднана Арабська Республіка продовжує також пересилати контрабандою зброю для повстанців, припускаючи, що повстанці мають тепер до 30,000 штук зброї різного калібру, включно з важким, яку вони могли дістати тільки контрабандою з-за кордону. Він також обвинувачував, що на території Сирії встановлено окремі вишкільні табори для партизанів в Ливані. В заключенні представник Ливану ствердив, що ливанське обвинувачення, внесене до Ради Безпеки ОН, в жадному разі не є послаблене звідомленням комісії ОН. Пів години після цієї конференції відбулася друга пресова конференція, скликана представником Об'єднаної Арабської Республіки, який заявив, що ливанський уряд „не дав жадних нових доказів" на потвердження своїх обвинувачень.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК БУВ ЗІСТРІЛЕНИЙ СОВЄТСЬКИМИ ЛЕТУНАМИ

„МИ МАЄМО ДО ДІЛА З ТИПОМ ҐАНҐСТЕРСЬКОГО УРЯДУ, ВІД ЯКОГО НЕ МОЖНА ЧЕКАТИ НІЧОГО БІЛЬШЕ, ЯК ТІЛЬКИ ҐАНҐСТЕРСЬКОЇ ПОВЕДІНКИ" — ЗАЯВЛЯЄ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНҐРЕСМЕН

Вісбаден, Німеччина. — Командування летунських збройних сил в Европі передало для публікації в пресі комунікат, в якому стверджується на підставі зізнань звільнених Совєтами дев'ятьох американських летунів, що їхній літак, який збився із своєї дороги над совєтську територію, був заатакований негайно совєтськими турбомоторовими боєвими літаками типу МІҐ, які обстрілювали американський літак навіть тоді, коли він, запалившися, спадав на землю. Американський транспортовий літак С-118 був заатакований під час лету на висоті 15,000 стіп поблизу совєтської Вірменії. Після першого обстрілювання совєтськими летунами п'ять членів залоги американського літака, який почав уже горіти, залишили літак з допомогою парашутів і приземлилися щасливо на совєтській території. Під час спадання був поранений тільки один з летунів. Решта залоги американського літака зробили примусове приземлення з горіючим літаком і під дальшим обстрілюванням совєтських летунів біля озера Севан у Вірменській ССР. Негайно після приземлення і після виходу з нього решти залоги, літак експльодував. Причиною того, що американський літак збився з дороги, були сильні вітри і буря з громами, які унеможливили правильний лет. Американський літак був неозброєний і його примусовий лет понад совєтською територією не давав ніякої причини до обстрілювання. Прибулі до Вісбадену з Тегерану, після їх звільнення Совєтами, американські летуни, виглядають втомлені і вичерпані, але щасливі. Їх зустріли із радістю їхні родини. На середу 9 липня визначено пресову конференцію, під час якої вони розкажуть про свої переживання. В американських конґресових колах, як повідомляють з Вашинґтону, інцидент із трактуванням американського літака, зокрема, його обстрілювання під час того, як він уже горів і був примушений приземлитися, викликало велике обурення. Члени Конґресу звертають увагу, що це не перший припадок такої совєтської поведінки. Зістрілили подібно Совєти американський морський літак уже в 1950 році над Балтійським морем і потому було кілька випадків такого зістрілення в північній Японії. Республіканський конґресмен Джеймс Е. Ван Зандт (Пенсилвенія) заявив з цього приводу, що „ми маємо до діла із типом ґенґстерського уряду, від якого можемо чекати тільки ґанґстерської поведінки". Інші члени Конґресу вважають справу дуже поважною і вимагають відповідного її трактування.

Генерал Ґрунтер закликає ЗДА до чуйности

Білоксі, Міссурі. — Колишній головний командант військ НАТО генерал Алфред М. Ґрунтер промовляв на зборах стейтового Відділу Американського Леґіону і заявив, що ЗДА легко можуть втратити свою провідну ролю в світі, якщо не будуть чуйні до справи можливости вибуху і малої і великої війни. Генерал Ґрунтер є тепер президентом Американського Червоного Хреста. Він сказав, що населення цієї країни мусить бути віддане справі духових вартостей, якщо хоче вийти переможно з цієї кризи. „Совєти стараються показувати ЗДА як пожадливу країну, що мріє тільки про війну. Вони видають один більйон долярів на пропаґанду, щоб показати нас світові в злому світлі".

Число затруднених виносить майже 65 мільйонів, але зросло число безробітних

Вашинґтон. — Департамент торгівлі і праці повідомляють, що від половини травня до половини червня число затруднених збільшилося на 920,000 і становило 64,981,000 осіб. Між новими робітниками найбільше фармерських робітників, але є між ними аж 440,000 промислових робітників. Число нефармерських робітників в половині червня становило 50,400,000. Ті числа дають економістам причину до їхнього оптимістичного стверджування, що економічна знижка минулася, коли збільшується число затруднених робітників в промислі ,бо досі воно майже впродовж 18-ох місяців зменшувалось. Та одночасно столичні бюра департаментів торгівлі і праці стверджують; що число безробітних від травня до червня збільшилося на 533,000 і 15 червня становило 5,437,000 (в травні — 4,904,000). Таким чином число безробітних в червні було рекордово високим, бо такого високого числа незатруднених не було від 1941 року. Та економісти не дивляться на це число безробітних дуже трагічно, бо воно виникло внаслідок того, що на ринку праці з'явилося багато молоді, що закінчила школи. В травні 7.2 відсотка всіх робітників було незатруднених, а в червні це число зменшилося до 6.8 відсотка. В травні число перепрацьованих годин в тижні виносило пересічно 38,6, а в червні воно збільшилося до 39.2. Пересічний заробіток фабричного робітника в травні збільшився на 1.27 доляра і становив новий рекорд — 83.10 доляра на тиждень.

Хрущов потішає східньо-німецького сателіта „слабістю" Аденауера

Берлін. — Совєтський диктатор Нікіта Хрущов потішав своїх східньо-німецьких сателітів, що канцлер західньої Німецької Федеративної Республіки базує свою політику на „силі, яка існує тільки в його уяві". Хрущов промовляв на зібранні східньо-німецької комуністичної Соціялістичної Єдности в місті Галле, віддаленому на 45 миль від Берліна. В цій же промові Хрущов запевняв Аденауера, що також в Західній Німеччині „соціялізм напевно переможе", але по хвилині ще додав, що „без війни". В дальшому Хрущов повторював відомі комуністичні пропаґандивні фрази про „вищість" комуністичної системи і комуністичних країн, доказуючи її совєтськими „спутніками". Раніше в Берліні Хрущов хвалив Ульбріхта та інших східньо-німецьких комуністичних прислужників Москви за їхню опозицію пропроти озброєння . . . Західньої Німеччини.

Совєтський учений заявляє, що першу ракету на Місяць випустять ЗДА

Женева. — Д-р Є. К. Фйодоров, голова делеґації комуністичних науковців на конференцію в справі виявлювання атомових спроб, що відбувається тепер у Женеві, заявив у розмові з одним із журналістів, що З'єдинені Держави Америки випередять Совєтський Союз у випущенні першої ракети на Місяць. Згідно із дотеперішніми плянами випущення такої ракети мало б відбутися ще цього року, в місяці серпні або вересні. Д-р Фйодоров переконаний, що цього не вдасться зробити так скоро Совєтам, бо випущення ракети на Місяць вимагає збудування незвичайно сильної ракети.

У Фінляндії затривожені перемогою комуністів у виборах

Гельсінкі. — Вислід фінляндських виборів до парляменту, що відбулися в неділю 6-го і в понеділок 7-го липня ц.р. і дали видатну перемогу комуністам, які здобули 50 мандатів на всіх 200 і стали однією з найсильніших партій у Фінляндії, викликав занепокоєння фінляндської публічної опінії. Провідні фінляндські часописи закликають до протиакції і до сконсолідування всіх національних сил, щоб протидіяти дальшому зростанню комуністичних впливів. Зокрема вимагають часописи об'єднання правих партій на терені парляменту, щоб не дозволити комуністам на перейняття повної контролі над урядом. В політичних колах сподіваються, що всі інші фінляндські партії, які диспонують 150 мандатами, об'єднаються і створять в парляменті антикомуністичну коаліцію. Згідно з дотеперішніми вислідами виборів комуністи і соціялісти мають по 50 мандатів, аґрарна партія здобула всього тільки 48 мандатів і консерватисти 28. Збільшили кількість своїх послів у парляменті тільки комуністи і консерватисти, всі інші партії втратили.

День першого травня — буде „Днем Льояльности"

Вашинґтон. — 7-го липня Сенат закінчив конґресову процедуру і ухвалив законопроєкт про те, щоб день 1-го травня був „Днем Льояльности". Цей законопроєкт вже був 19-го травня прийнятий в Палаті Репрезентантів, і тепер ще його має підписати Президент, щоб він став законом В резолюції стверджується, що комуністи в цій країні використовували день 1-го травня для своїх підривних цілей, а тепер день цей призначений на те, щоб в ньому населення могло „стверджувати і виявлювати льояльність до спадщини американської волі".

ВІДБУВСЯ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

Торонто, Канада. — Конґрес Українців Католиків Канади відбувся в днях 28-30 червня. Конґрес пройшов з великим успіхом. На ньому зроблено перегляд проробленої праці на терені Епархіяльних і Парохіяльних Відділів, обговорено в доповідях і дискусіях всі актуальні проблеми українського світського апостольства, намічено пляни праці на майбутнє, щоб католицькі організації могли добре працювати та вибрано найвищі епархіяльні і домініяльні органи трьох організацій — БУК, ЛУКЖ і УКЮ, які творять Централю Українців Католиків Канади. Централя Українців Католиків переходить після Конґресу з Торонта до наймолодшої епархії — Саскатунської, а її очолюватиме інсп. Петро Воробець з Ростерн, Саск. Водночас із Конґресом відбулося відзначення 10-річчя від дня основання Торонтської Епархії та архиєрейських свячень і праці Торонтського Єпископа, Преосв. Кир Ісидора Борецького. На Конґрес і на святкування 10-річного Ювілею з'їхались до Торонта всі Преосвященні Владики з Впреосв. Митрополитом Кир Максимом на чолі. Пополудні в неділю, у найбільшій концертовій залі міста Мессей Гол відбувся ювілейний концерт, на який з'явилося дві тисячі учасників, всі Єпископи і десятки священників. Промовляли Преосв. Кир Ісидор і загально-відомий католицький діяч Достойний сенатор В. Валл. Після того відбулася багата мистецька програма.

Адольф Льопез Матеос вибраний на президента Мехіко

Мехіко Сити, Мехіко. — В неділю 6-го липня відбулися зибори президента Мехіканської Республіки, урядові вислідп, які будуть подані аж у вересні ц. р., а неурядові числа відданих голосів будуть оголошені аж за кільканадцять днів, як надійдуть вислідп голосування з всіх місцевостей країни. Та вже тепер урядова партія, яка називається Інституційною Революційною партією, твердить, що її кандидат на президента Адальфо Льопез Матеос дістав 90 відсотків всіх відданих голосів. Головна опозиційна партія т. зв. Національна Акція, заявляє, що більшість Льопеза Матеоса не буде така велика, але зовсім не сумнівається в його великій перемозі Ніхто не заперечує, що недільні вибори з 6-го липня ц. р. можуть похвалитися двома речами: найбільшою скількістю відданих голосів і найбільшим спокоєм в дотеперішній історії Мехіко. Тільки одна особа була вбита внаслідок місцевих політичних непорозумінь в місті Обреґон в стейті Сонора. В Мехіко одночасно вибирали і новий конґрес, який складається з 60-ох сенаторів і 162 конґресменів. Жінки по раз перший голосували в президентських виборах, але відсоток жіночих голосів становив тільки від 10-ти до 40 відсотків всіх виборців.

Викривають „ревізіоністів" в Болгарії

Відень. — Болгарська комуністична партія вирішила припинити „реабілітацію" „костовців", прихильників і співробітників Трайчо Костова, провідника болгарських комуністів, повішеного в 1949 році за „тітоїзм". Припинено цю реабілітацію у зв'язку з новою кампанією проти „ревізіоністів", започаткованою і веденою тепер дуже наполегливо в совєтській та в інших комуністичних партіях. Згідно з інформаціями втікачів, концентраційні табори в Болгарії переповнені знову політичними в'язнями. Заініційовано реабілітацію „костовців" в 1956 році після „відлиги", що наступила по проголошенні боротьби із „культом особи", значить із культом Сталіна. Поновлених у членстві в партії „костовців" тепер знову повиключувано із партії і деяких позбавлено праці, а то й поув'язнювано.

Айзенгавер радив у 1956 р. Ніксонові не старатися про перевибір

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер мав в лютому 1956 року радити віце-президентові Ричардові М. Ніксонові не старатися про перевибір на віце-президента, а він наймене його членом свого кабінету, найправдоподібніше секретарем оборони. Президент радив це Ніксонові тому, що „ні один віце-президент ЗДА в новіших часах не став президентом при допомозі виборів". Про це пише тепер журналіст Стюарт Алсоп в тижневику „Ди Сатердей Івнінґ Пост", і каже, що Ніксон був засумований після тієї „батьківської" розмови з Президентом, але коли пізніше почув, що Айзенгавер сказав на пресовій конференції, що сам Ніксон рішатиме про свою кандидатуру, тоді втішився і заявив Президентові, що таки рішився старатися про становище віце-президента, якщо Президент цього схоче і як Номінаційна Конвенція його затвердить Алсоп пише також і про справу т. зв. „Ніксонових фондів" під час виборчої кампанії в 1952 році. Не тільки демократи, але й деякі республіканці домагалися, щоб Ніксон відкликав свою кандидатуру, але пані Ніксон переконала приятелів, що це пошкодило б партії, і Ніксон склав публічну заяву про свої прибутки і виграв вибори як віце-президент.

В ТОРОНТІ ВІДБУВСЯ VI-ИЙ СВІТОВИЙ КОНҐРЕС СУМ

Торонто. — В днях 26—29 червня ц. р. відбувся в залях „Дому Просвіти" Шостий Світовий Конґрес Спілки Української Молоді, в якому взяли участь предствники СУМ із Европи, ЗДА і Канади. Президію Конґресу очолював проф. З. Саган з Боффало, ЗДА. Згідно із звітами уступаючого Центрального Комітету Спілка Української Молоді у Світі нараховувала 133 осередки із 5,026 старших віком членів і 107 Відділів Юного СУМ із 4,413 членами. Наради Конґресу були присвячені головним чином виховним і видавничим проблемам. У результаті нарад Конґресу обрано нову Центральну Управу у такому складі. Омелян Коваль (Бельгія) — голова, І. Крушельницький (Англія), В. Микула (Англія) і Б. Стебельський (Канада) — заступники. Останній перебрав ще обов'язки референта Юного СУМ. Євген Гановський (Бельгія) — секретар, З. Саган — голова Виховної ради (ЗДА), Я. Деременда (Англія) — вільний член. Контрольну Комісію очолив — В. Ленип (Німеччина). Дальші члени В. Олеськів (Англія), Т. Кіс (Бельгія), М. Когут (ЗДА) та І. Левицький (Англія). Товариський Суд: д-р М. Філь (Німеччина) — голова, д-р М. Гута (Канада), В. Шарван, М. Яременко і Гр. Цебрій (всі з ЗДА) — члени. Під час Конґресу відбулася окрема Святкова Сесія, в якій взяли участь представники українських Церков та громадських установ і товариств. Між гістьми були Митрополит Максим Германюк, сен. Василь Вал, мін. Іван Яремко, посол А. Малоні та інші.

В АМЕРИЦІ

● **Секретар праці Джеймс Мічелл** заявив, що від січня до кінця травня цього року виплачено безробітним два більйони долярів. В квітні виплачено $441 мільйон, а в травні — $394 мільйони. Пересічно платили безробітним тижнево по $30.90.

● **Суддя в Сінсінаті, Огайо, Карл В. Річ** заборонив заходити до свого бюра жінкам у штанах. Така одежа на жінках — сказав суддя — нищить повагу і гідність суду.

● **16-річна Сандра і 13-річна Женевієва Гілл** викрали свого 20-місячного братчика Майка, довідавшись, що їхні батьки хочуть віддати його на адоптацію. Повідомлена про це „викрадення" поліція знайшла двох сестер за 5 миль від дому. Вони спали, тримаючи братчика в своїх руках. 44-річний батько цієї родини має на утриманні восьмеро дітей.

● **Надання права стейту Алясці** спричинило клопіт фабрикантам, які продукують різні гри та забавки з прапором ЗДА, тепер вони мусять додавати на прапорці 49-ту зірку.

● **На подвір'ї Стейнмеца** в Дітройті під час спеки брати Джан і Гері, 4-ох і 3-ох років та два їхні ровесники купалися в дитячій ґумовій ванні. Раптом над'їхало тягарове авто, з нього вискочив незнайомий чоловік, вхопив ванну і від'їхав.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Шості Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету** відбудуться в днях 27-го і 28-го вересня ц. р., в залях готелю Белвю-Стретфорд у Филаделфії. У зборах візьмуть участь представники уряду ЗДА, допомогових аґенцій й активні співробітники ЗУАДК-у з усіх стейтів.

● **Статтю про міністра праці Михайла Стара** надрукував тижневик „Сатердей Найт" (в числі з 21 червня ц. р.). В статті подана коротка біографія Стара (Старчевського), як теж дані й інформації про його життя і працю. Ілюстрована стаття кількома фотами.

● **Чергова Крайова Конференція УНО** відбудеться в днях 30, 31 серпня і 1 вересня у Торонті. У програмі делеґатського з'їзду буде обрання нового управління Крайової Екзекутиви УНО.

● **Відома українська співачка Ія Мацюк**, що останніми місяцями виступала із своїми концертами у ЗДА і в Канаді, **вернулася** із своєї подорожі до Бразилії, де продовжуватиме свою мистецьку діяльність в бразилійських й українських колах.

● **З Варшави до Филаделфії** поїхав 10-го червня д-р Федь Мамчур. Це сталося після довгих заходів дружини і дітей, які вже 10 років живуть у Филаделфії. Ветеринарний лікар Ф Мамчур — це колишній сотник київських СС-ів, що перебув 7 років каторжних робіт у СССР а 7 останніх років жив у Польщі.

● **Наталя Доброгорська**, учениця середньої школи у Флін Флон в Манітобі одержала за свої успіхи в науці золоту медалю від генерального губернатора і стипендію на продовжування своїх студій. Наталя Доброгорська, народжена на Волині від 1943 до 1950 перебувала в Німеччині, звідки прибула до Канади. 2

● **Євген Сагайдаківський**, син українського православного протоєрея о. Віталія і Віри Сагайдаківських з Торонта, народжений на Волині 13 червня 1930 р. осягнув на американському університеті в Дітройті ступінь інженера хемії. На рекомендацію університету, йому запропоновано посаду інженера хемії в Дейтон, Огайо, у фабриці, що працює для американських збройних сил.

У СВІТІ

● **Найбагатша британська жінка Глейдіс Юл**, донька мультимільйонера сера Дейвіда Юла, залишила у спадщині своїм кревним 3,974,634 фунтів стерлінґів (понад 11 мільйонів долярів). Після відтягнення податків ця сума зменшилася до 741,180 фунтів (понад два мільйони долярів).

● **Британський маршал летунства Д. С. Беннет** опублікував книжку п. н. „Патфайндер" (Пластун-розвідник), в якій виявляє, що покійний німецький конструктор літаків проф. Ернст Гайнкель поінформував його, що німці не дадуть себе ще раз перемогти у війні і підуть на співпрацю з совєтами для здобуття всього світу. Плян такої співпраці мали випрацювати старшиі німецькі офіцери й індустріялісти безпосередньо перед програною Німеччини. Керівництво летунського концерну Гайнкеля заперечило можливість виявлення ним такого пляну.

● **15 поляків**, в тому числі 14 пасажирів і один моряк, що втекли з польського корабля „Мазовше" після його прибуття до Стокгольму, одержали від шведського уряду право азилю в Швеції.

● **В Парижі, в головній кватирі НАТО, відбувається 5-денна конференція 80 представників молодечих політичних рухів** у країнах Північно-Атлантійського Пакту. Мета конференції — довести до взаємного порозуміння між молоддю і заохотити її до активної участи в зовнішній політиці їхніх країн.

● **У понеділок 7 липня ц. р.**, прибула до ЗДА делеґація скавтських провідників із 17 країн, які їдуть до Ізраелю, щоб взяти участь в джемборе ізраїльських скавтів. Прибувши до Ню Йорку, скавти відвідали головну кватиру ОН і відбули там свою зустріч з американською делеґацією.

● **У загальних виборах**, що відбулися 6 і 7 липня ц. р. у Фінляндії, комуністи збільшили кількість своїх послів до парляменту з 43 до 50 і стали найсильнішою партією в парляменті, що нараховує 200 місць.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІДВІДИНИ В КАНАДІ

Президент Двайт Д. Айзенгавер з державним секретарем Джаном Фостером Доллесом та відповідним штабом дорадників і співробітників виїхали на триденні добросусідські відвідини до столиці Канади, Оттави. Відвідини не мають формального характеру, хоч передбачається цілий ряд зустрічей і розмов з найвищими канадійськими державними мужами і виступ президента Айзенгавера перед спільною сесією канадійського парляменту. Як ціль відвідин, подається офіційно і неофіційно американське бажання направити „помилковість" (еро̂ізм) в американсько-канадійських відносинах в останніх кількох роках.

На-тему цих відносин в останніх часах було багато критичних завваг з різних боків. Інтересні погляди на цю тему висловлював також канадійський міністер праці Михайло Старр під час своїх недавніх принагідних відвідин у Головній Канцелярії УНСоюзу і в „Свободі". З багатьох голосів на цю тему можна прийти до висновку, що канадійці почувають себе покривдженими і навіть до деякої міри „загроженими" збоку З'єдинених Держав головно тим, що ЗДА продають в Европі та на інших світових ринках надвишку своєї пшениці по конкуренційних цінах, підриваючи цим ґрунт головній базі канадійської економіки. Канадійці також жаліються, що американські та контрольовані Америкою капітали щораз більше опановують канадійську індустрію, а це створює небезпеку, що, на випадок депресії в ЗДА, американські фірми насамперед позакривають свої філії в Канаді, і на цьому Канада найбільше потерпить. Говориться й пишеться ще про деякі „помилки" в спільних американсько канадійських оборонних плянуваннях і взагалі у відношенні ЗДА до Канади. Така опінія поважно вплинула й на перемогу прем'єра Діфенбейкера в останніх виборах.

Можна було б наводити багато переконливих аргументів як на потвердження, так і на заперечення „еро̂ізму" в американсько-канадійських відносинах. Правда, очевидно, буде десь посередині. Але це вже належить до людської вдачі, що жаль в одній справі викликає інші, вже й не доконче оправдані жалі, навіть між найліпшими сусідами. Відомо, як це бувало в нашому Старому Краю: посварилися дві сусідки за курку, і при тій нагоді одна одній вичислювали стільки „смертельних гріхів", що часом приходило навіть до бійки, якщо вони впору не спам'ятались. Подібне може статися і між сусідніми заприязненими державами. Очевидно, що між державами події такого роду розвиваються не так швидко й гостро, а проте є вони природні. Для прикладу може послужити дискусія, яку повів торонтський „Ґловб енд Мейл" у червні ц. р. про різниці між З'єдиненими Державами і Канадою. В результаті пороблено такі редакційні висновки, які ставлять ЗДА і Канаду малощо не на два протилежні бігуни.

Такій вже самій тільки тенденції в розвитку прилюдної опінії повинен протидіяти кожний свідомий канадієць і кожний свідомий американець, зокрема відповідальні за долю своїх країн державні мужі. І це можна вважати за головну мету добросусідських відвідин найвищих американських керівників у канадійській столиці. В інформаціях про ці відвідини завважується, що президент Айзенгавер і державний секретар Доллес будуть в Оттаві „добрими слухачами", себто уважно слухатимуть все те, що їм говоритимуть їхні канадійські партнери.

Від часу, як до влади в Канаді прийшов прем'єр Джан Діфенбейкер — а сталося це дещо більше, як рік тому, — було багато й виразно критичних голосів відносно американської торговельної і господарської політики також з офіціяльного канадійського боку. Канадійські державні мужі матимуть тепер добру нагоду і добрих слухачів, щоб висловити ці свої критичні завваги. Ще не бувало так, щоб з розбіжности поглядів не вийшла — при взаємній добрій волі і доброзичливості — якась творча думка, корисна для обох сторін.

Цього можна сподіватися і в результаті американських відвідин у Канаді. Це тим більше, що під кожним оглядом добросусідські відносини між ЗДА і Канадою та їх якнайтісніша співпраця в усіх ділянках — направду вітальні для цих двох країн і для всього вільного світу. Такі чи інші непорозуміння трапляються навіть у найбільш гармонійній родині, вони трапляються всередині кожного народу, отже є цілком природні та самозрозумілі і між заприязненими та сусідніми народами. Ці непорозуміння не викликають жадних побоювань, якщо є взаємний респект і правдива приязнь. У таких випадках кожне непорозуміння завжди буде полагоджене і може привести до ще більшого скріплення дружби. Тільки такого результату можна сподіватися і з теперішніх відвідин Президента і державного секретаря в столиці Канади.

I. Світ

49-ий СТЕЙТ ЗДА

Перегорнулась ще одна світла сторінка розвитку ЗДА, поклавши початок існуванню нового стейту — Аляски... Сорок років минуло від того часу, як включено до Унії два стейти — Арізону та Ню Мексіко. На протязі цих років не раз робилося спроби включити Аляску та Гаваї як нові стейти, але завжди натрапляли вони на різного роду перешкоди.

Треба було авторитету Президента і впертости лідерів обох американських партій, щоб перемогти опозицію і привести до остаточного розв'язання справи включення нового стейту — Аляски.

Інтереси Аляски вперто й довго захищав один з перших українських іміґрантів до цієї країни — о. Агапій Гончаренко. Адже це він видавав у Сан Франсіско свій часопис „Аласка Гералд", в якому ширив не тільки відомості про нову здобуту для Америки країну, але й нагадував раз-у-раз про поневолену Московщиною Україну, засвідчуючи тим свою велику до неї любов.

Шукачі нових земель, моряки данського командора Вітуса Берінґа, який був на службі тодішнього московського уряду, вперше дісталися до чудових берегів Аляски в 1741 р.

Переводячи дослідження, Берінґ потвердив чутки про землю на схід від Камчатки, про яку розповідали азійські тубільці.

Історія наступних століть це історія страшної експлуатації москвинами тубільців, грабунків і здирства, що приводили до бунтів та кривавих розправ. Місцеве населення алеутів з мирного, веселого народу, перcodилось до непізнання, і сьогодні це — похмурі люди, які пам'ятають про страшенну масакру, переведену над ними в 17 столітті. Досить того, що за сорок років московського панування з 25 тисяч алеутів залишилося тільки дві тисячі. „Модерні бандити можуть багато чого навчитися від росіян з-перед 200 років," в зв'язку з долею алеутів приходить до висновку Едвард А. Герран у своїй книзі „Аляска — країна завтрішнього".

З приїздом на Аляску Шелехова, шляхтича з м. Рильська, досвідченого й чесного адміністратора, поступово життя на Алясці почало змінюватися. Він дбав не тільки за прибутки для Русско-Американської компанії, яка управляла країною, але й за освіту та задоволення духових потреб населення, маючи піддержку від своєї слабої тілом, але міцної духом дружини. За одинадцять років його управління тубільці дещо відітхнули, але новий адміністратор Баранов, що прибув на його місце, знову приніс на Аляску меч, батіг та знущання.

У 1867 р. Аляску купив у Росії за 7,200,000 долярів уряд ЗДА, але тільки в 1884 року вона дістала американську цивільну адміністрацію. Отже 17 років управлялась вона американською армією, фльотою й митним управлінням.

В дослідженні аляскинських берегів багато зробили знамениті англійські моряки Джеймс Кук, Джордж Ванкувер та Олександер Меккензі, а також українець з походження Лисянський, що залишив по собі добрі спогади у всіх, хто його знав.

Величезна територія Аляски (586,400 кв. миль) відзначається суворим підсонням, за винятком хіба південно-східньої частини, яка огрівається теплою течією Тихого океану. В цій частині країни зосереджуються головні промислові підприємства і лежить майбутнє країни. В південній і подекуди центральній частинах країна вкрита горами, а на півночі безконечними тундрами, якими пропливає ріка Юкон. Вічна мерзлота — характеристична прикмета ґрунтів Аляски — є великою перешкодою для будівництва та промисловости. Гори вкриті вічними снігами, які, сповзаючи до моря, пливуть величезними кусиями — „айсберґами", що становлять велику небезпеку для мореплавства.

Коли плисти пароплавом з півдня між тисячами островів „внутрішнього пасажу", від Сіятл-Венкувера починаючи й до Джуно-Сітки або Скаґвея кінчаючи, по обох сторонах протоки підносяться гори, вкриті темнозеленими лісами, якими ніколи не ступала людська нога. Шумні потоки зриваються зі скель, а береговий вітрець приносить чаруючий запах північних лісів. На горах постійно вкритих снігами ледве чи можна знайти щось живе. Вони представляють собою чудове видовище у так звані білі ночі, вліті, коли денне світло не згасає до 2-ої години по півночі. В такі ночі треба завішувати вікна, щоб виспатися.

Золото, ліси, риба, хутро, метали та мінерали — основні багатства країни, населення якої скупчене в таких містах, як Анкореджей (понад 20,000 осіб), Джуно (8,000), Кетчикан (7,000) та Фербенкс (10,000, включаючи військових). Загальне число населення становить 165,000, але з кожним роком воно досить швидко збільшується. Багато людей, що приїздять на Аляску тимчасово, — залишаються там на постійне, бо та країна має багато перспектив для свого розвитку.

Населення Аляски, загартоване в боротьбі з суворою природою, відзначається твердим характером і чесністю. За весь час, поки автор перебував у місті Джуно, трапився там тільки один випадок крадежі — п'яний розбив вікно і забрав пляшку віскі.

На Алясці є дві залізниці — одна довжиною 500 миль, тягнеться з Анкорейджу до Фербенксу, а друга сполучає Скаґвей з Вайтгорсом на Юконі. Ця остання проходить знаменитим колись шляхом, яким шукачі золота поспішали на Клондайк, описаний в повістях Джека Лондона та Кервуда. Останній, зокрема, понад 30 книжок присвятив далекій півночі.

Тепер подорожують на Алясці здебільша літаками. З головного летовища в Анкорейджі щодня відлітає 300 літаків до таких місцевостей, куди раніше можна було дістатися тільки з поміччю собак. Правда, ще й досі собаки в деяких районах Аляски є єдиним засобом транспорту.

Останнім часом про Аляску видано багато книжок, написаних на основі власних спостережень та переживань. Про тамошні умовини життя та про тамошніх людей напишу іншим разом. Одне можна сказати, що той, хто прожив у тій країні довший час, до смерти згадуватиме про неї з приємністю. Тим же, хто провів там хоч короткий час, вона залишиться як спогад про чудові красвиди, незайману природу, сердечних і працьовитих людей, що відкривають двері своїх хат для кожного.

СИМВОЛІЧНІ ПОШТОВІ МАРКИ

Париж. — Не минуло й місяця після першої подорожі, а ген. де Ґоль відбув уже другу подорож до Альжиру. Ця друга подорож мала характер більше діловий і менше урочистий. Голова уряду їздив „у серце Альжиру, щоб побачити серце проблем" цієї території, як він сам висловився.

У першу чергу перевів він розмови з військовиками у справах військових і адміністраційних, бо ж армія перебрала на себе всю адміністрацію в Альжирі, щоб запевнити єдність дії. Про розмови з військовиками не видано ніякого комунікату, але всі газети закричали, що де Ґоль дав наказ перейти до наступу на партизанські бази. Нема сумніву, що обговорювано питання нових військових частин для ведення пацифікаційної акції, бож треба одночасно охороняти збіжжя, що вже визріває і чекає жнив. А відомо, що зріле збіжжя горить навіть на пні, а не тільки в полукіпках...

Проте, справа нових військових частин ускладнюється не лише зв'язаними з цим коштами, а й тим, що коли Франція хоче зміцнити свою позицію в Атлантійському Союзі, то вона мусить тримати в Европі більше дивізій, як їх має тепер.

Де Ґоль виразно здав собі справу з того, що всім було ясно давно, лише чого ніхто не мав відваги сказати: мілітарна розв'язка немислима без політичної. Тому він шукає політичної розв'язки. Відкидаючи можливість признання самостійности Альжиру, він вирішив зробити атракційною концепцію урівноправнення мусульманського населення з европейським.

Ставлячи хрестик над усіми дотеперішніми дискусіями, уряд де Ґоля вже видав декрети, якими устійнюється, що майбутні вибори повинні дати єдине представництво для мусульман та европейців, і таким чином альжирці бодай теоретично матимуть рівноправність і можливість здобути більшість над европейцями. Крім того, признано право голосу альжирським жінкам і доручено скласти списки виборців, на яких будуть записані всі управнені до голосування, не зважаючи на їх расову чи релігійну приналежність.

З формальної точки погляду — це поступ. Але коли практично сьогодні вся влада в руках европейців та ще й військових, то важко собі уявити, щоб альжирці повірили, що вони дійсно матимуть ті права й можливості, які їм належаться по кількості населення. Поминаємо самостійницькі змагання альжирців. Навіть коли б не було підпільної армії, то самим формальним зрівнюванням не можна задовольнити населення настільки, щоб воно перестало підтримувати повстанців.

Тому де Ґоль проголосив ряд інших потягнень. В першу чергу він обіцяє найближчим часом відкрити великі роботи, що дадуть затруднення населенню. Бож що б не говорити про цивілізаційну місію Франції, а на мусульманина-альжирця припадає лише одна восьма частина мінімального заробітку француза в метрополії. Коли у Франції припадає на душу населення 300,000 фр. річного прибутку, то на альжирця припадає 40,000, тобто яких сто долярів. Тож можна політикувати на всі боки, але їсти людям треба дати.

На проголошені роботи в бюджеті передбачено 62 мільярди франків, а тепер де Ґоль додає до них ще 15, які будуть взяті з прибутків від сагарської нафти й усяких інших багатств. Але тут власне й постає питання: коли й у якій мірі ті багатства дадуть додаткові прибутки?

Поза роботами, що мають дати населенню їсти, треба модернізувати сільське господарство, приступити до будови мешкань. Крім їжі, треба ще забезпечити населення освітою. Найбільш оптимістичний плян передбачає, що лише за 10 років альжирські мусульманські діти матимуть потрібну кількість шкіл.

Всі ці заповіджені блага мали б свій вплив на населення, коли б їх увести в життя негайно. Бо до всього сказаного вище мало б долучитися соціяльне забезпечення, в першу чергу виплата додатків на дітей. Це мусить прийти логічно, коли справді альжирці мають бути зрівняні в правах з французькими громадянами. Вже обраховано, що це коштувало б сотки мільярдів річно, найменше стільки, як коштує війна в Альжирі. Але покищо треба платити і соціяльне забезпечення і кошти війни.

Де ці гроші взяти? На це питання ніхто не має відповіді. Сагара — вона дасть багато, але сьогодні ще не дає. Нічого дивного, що міністер фінансів не устійнює ніякого пляну на довшу мету, не знаючи, чи й коли має він зробити ці величезні видатки на урівноправнення альжирців.

Певно, справа не є зовсім фантастична. Коли б була змога вкласти капітал в розбудову Альжиру й Сагари, коли б альжирське населення дістало змогу взяти участь в широких інвестиціях у простори Африки, то все підприємство могло б швидко виплатитися і привести до незвичайного зросту економіки Франції, а значить і добробуту всього населення з альжирським включно. Але де ті капітали взяти?

Тим більше на це питання важко відповісти, що Франція сама стоїть в обличчі велетенської демографічної проблеми: на 1965 рік виросте покоління, що народилося після 1945 р. Це означатиме небувалий досі зріст населення. Треба створити верстат праці для 1,500,000 молоді, треба додатково шкіл для мільйона дітей і т. д.

Розуміється, що це — приваблеві перспективи. Подумати тільки, що від 1945-го до 1970-го року Франція дасть більший приріст населення, як за останніх сто років! Це робить з неї наймолодшу націю Европи! Але від 1945 р. про це мало думалося, ще менше дбалося, і сьогодні це благословенство приросту населення спадає на голову страшним тягарем.

В мусульманському світі мало є нахилу до філософування і теоретизування. Престиж там має той, хто діє негайно і ефективно. Тому й Франція мусить діяти негайно і ефективно, якщо хоче, щоб концепція де Ґоля про урівноправнення становила якусь противагу самостійницькій ідеї. Нема сумніву, що де Ґоль хоче приступити до негайної дії. Але покищо — введено в життя одиноку річ: включено досі автономну альжирську пошту в метропольтальну систему і поштові уряди в Альжирі дістануть з Парижу ті самі поштові марки, що їх мають поштові уряди в метрополії.

Очевидно, на цьому обмежитися не можна.

О. Д-вич

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„ЧОМУ НАС НЕ ЛЮБЛЯТЬ ?"

Недавно у „Свободі" появилася стаття під цим заголовком. В ній автор збирається подавати американцям поради на те, щоб їх люди любили. Я думаю, що американці самі добре знають, що мають робити, а ті, що не знають, можуть про це довідатися. На це вони мають багато інших способів. Я думаю, що було б краще, якби ми постаралися проаналізувати, чому нас, українців, не люблять.

Причин є багато. Поминаю тут те, що наші „добрі' сусіди протягом століть виробили нам таку „славу". Хоч і на це знайшлася б рада і ми могли б той лід проламати, якби лише більше потрудилися. Не буду вдаватися в теорії, бо ж ці психологічні причини можна знайти в кожному народі. Висловлю лише практичні зауваження.

Не люблять нас тому, що ми ароґантні й завигідні. Треба признати, що наш нарід дуже здібний. Бачив я це в університеті, де студіювало багато студентів різних націй. Наші студенти вибиваються на одні із перших місць. Також і на інших становищах наші люди виявляють високу інтеліґенцію. Але, задивлені в свої успіхи, ми згори дивимося на інших і даємо їм відчути свою духову перевагу. Коли це серед наших людей так поступаємо, то це ще півбіди, це ще не так разить, але коли це даємо відчувати іншим, то тут уже справа стає рубом. І хоч може ті представники інших етнічних груп не дають цього пізнати, вони собі це запам'ятовують. А раз подразнене почуття скоро не забуває того, хто його вколов.

Ми ароґантні: ми не обтерлися добре поміж люди і думаємо далі нашими перестарілими категоріями, які вважаємо за найкращі, бо вони — наші! А тим часом наше оточення думає інакше. Ми не завдаємо собі труду приглянутися докладніше нашому оточенню, щоб його пізнати і відповідно до цього поступати. Ми не навчилися ще шанувати поглядів інших і уважніше до них ставитися. Ми нетолерантні у наших поглядах, бо завжди хочемо, щоб інші поступали так, як ми того хочемо. Вислід цього — або пряма ворожнеча, або делікатна й чемна відмова. До цього долучується ще й наша повільність. Іноді треба щось зробити. Члени інших етнічних груп роблять, але наших людей дуже тяжко допроситися, щоб вони щось зробили. Це дражнить інших, а робота таки залишається незробленою.

Думаючи дуже добре про себе, ми не стараємось надолужити втраченого часу і надробити браки нашої товариської поведінки, якими так часто зражуємо собі навіть добрих приятелів. Нам здається, що ми найкращі і наймудріші, і що нам уже нічого вчитися. Але, будучи в Америці і маючи змогу порівняти себе з іншими етнічними групами, побачимо, що нам таки ще треба багато попрацювати над нашою огладою, і то без різниці, хто з якого дому і який то він диплом має.

На цьому, однак, справа ще не кінчається, бо ж на від'ємні наслідки нашого виховання не треба довго ждати. А один із найбільших це може той, що про нас світ знає менше, як про муринів з Кенії чи іншої африканської держави.

Ми любимо філософувати, ми мрійники. Задивлені у великі цілі, проблеми, пляни, ми погорджуємо справами „маловажними", але зате конечними в житті. Це наше мріяння — це лише викрути від праці і оправдання нашої пасивности. Тяжко визначити, які саме справи в житті нації важливі. По-моєму вони всі важливі, бо ж те, що нині може видаватися нам дрібничкою, з часом може набрати значення першої ваги. Наше мріяння і погорда до „маловажних" справ — це причина того, що ми у кожній справі тягнемося поза іншими народами. Є ще причини, чому нас не люблять, але я вибрав тут лише найхарактеристичніші.

Іван Івахів

ПРО МІЖКОНТИНЕНТАЛЬНІ РАКЕТИ

В „Свободі" з 26 червня в рубриці „Голоси Читачів" Зенон Стефанів оспорює твердження п. Ярослава Курдидика, котрий написав у статті в „Свободі" 14 червня: „Вільний світ не має покищо міжконтинентальних ракет". З. Стефанів при цьому подає листу ракет, які, згідно з його інформаціями (Мілітері Рів'ю є журналом, на який п. Стефанів покликається) є в озброєнні ЗДА: Атлас, Титан, Снарк, Юпітер і Тор.

Як постійному читачеві американських технічних журналів, мені відомо, що справа виглядає так: Атлас, плянований засяг якого має бути коло 5,500 миль, дотепер був випробуваний лише в засягу 600 миль, та знаходиться далі в стадії розвитку. Титан (плянований засяг коло 6,000 миль) ще взагалі не був випробуваний в повітрі і є кільканадцять місяців позаду Атласа. Як загально відомо, відтинок часу між випробуванням і практичним вжитком є дещо довгий, на жаль.

Щодо Снарку, це є керований літак (рем-джет), а не балістична ракета. Снарк має засяг коло 5,000 миль і є сьогодні одиноким оперативним міжконтинентальним стрільном в арсеналі ЗДА.

Відносно Юпітера і Тора, то ці два стрільна були задовільно випробувані та недавно пущені в продукцію (в компаніях Крайслер і Конвеєр). Передбачається, що перший ескадрон буде озброєний Тором восени ц. р., якщо все піде „згідно з плянами". Між іншим, ці останні дві ракети не вважаються міжконтинентальними (засяг коло 2000 миль).

В світлі цих фактів, твердження п. Я. Курдидика є згідне з дійсністю.

Щоб оминути дезорієнтації серед українського громадянства, подаю ці виснення.

Борис Плюйко

Євген Онацький

ШЛЯХОМ НА РОТТЕРДАМ

(До 20-ліття трагічної смерти сл. п. полк. Є. Коновальця)

(33)

„Гірка їх доля!.. Вони одразу попадають між молот та ковадло: з одного боку до них із відчуженням і презирством ставиться українська суспільність, а з другого — їм не вірить ГПУ. Такий стан рідко хто з них може довго витримати. Частина, здавши собі справу, що завоювати довір'я совєтської влади — марна надія, кидається в протилежний бік і шукає стежок до революційної суспільности. На цьому їх ловлять і здебільшого ставлять „к стєнкє". Я певен, що Соловки чи навіть смерть дехто з них приймає легше, ніж усі ті моральні муки. Один із поворотців казав мені в тюрмі, що він їхав в Україну переконаним прихильником комунізму, але вже в короткому часі став його ворогом до кінця свого життя... Мені особисто доводилося зустрічати таких поворотців, що з перших днів поводили себе так, ніби вони приїхали з-закордону на доручення революційного центру. Їм удавалося знаходити зв'язок із нашими групами, що допускали їх до роботи. І цікаво — вони працювали чесно. Лише один — із відомих мені — заломився на допитах і наробив шкоди. Тільки тепер я знаю вже напевно, що цих людей ніхто з-за кордону не висилав, але вони, приїхавши в Україну зовсім із іншими намірами, інакше зробити не могли, як знову вернутися на службу національній ідеї..."

Ось його характеристика Скрипника:

„Скомпромітований, хоч ні в чому й неповинний перед Москвою її вірний служака Скрипник, за „притуплення большевицької пильности" (за те, що не добачив, як водила його за ніс українська патріотична інтеліґенція) мав „покаятися" публічно в своїх „гріхах", але не всилі був знести наруги і застрелився за кілька годин перед вимаганим від нього каяттям. Після смерти Скрипника, КП(б)У вирішила зробити його одного відповідальним за могутній розвиток націоналістичної „контрреволюції" на Україні, приписуючи йому пізніше навіть свідому „контрреволюцію" і обзиваючи націоналістичний рух — скрипниківщиною. Дивно, що деякі українські „провідники" на еміґрації, що „знають" ситуацію на Україні, повірили большевицькій версії про „контрреволюцію" Скрипника і зробили з останнього на сторінках своїх „компетентних" часописів мало не національного героя й борця. Це з послідовного ворога українського народу! Нас може цікавити самогубство Скрипника лише, як ілюстрація створеного в Совдепії комуністичного „раю", якого в певних моментах не всилі знести самі творці — і не більше..."

Про цілі московської політики в Україні:

„Перспектива самостійности України просто жахає всіх „істинно-русских людей", починаючи від „найгеніяльніших вождів світової революції", що облудно реклямують широку волю кожній нації аж до відокремлення й разом із тим люто поборюють найменший прояв національного життя загарбаних Москвою народів, і кінчаючи різного ґатунку соціялістами з цареславною наволоччю, що нидіють на еміґрації. Воно й зрозуміло. Самостійність України позбавляє Московію її життьової бази — хліба, тваринництва, вугілля, заліза, алюмінію та інших незлічимих багатств нашої країни і відрізує їй шляхи до Чорного моря. Є чого казитися Москві. Тож не дивуймося з усіх нелюдських жорстокостей, застосовуваних червоною сатрапією до українського народу, щоб остаточно приборкати його. Коли завели Москву надії опанувати душу українського народу „чистими методами" („соціялістична" пропаґанда, українська державність у „добровільній спілці" з Москвою, розвиток національної форми української культури й ін.), вона станула на шлях фізичного нищення основ української нації — передової інтеліґенції та селянства. Масовий терор — заслання на північ, арешти й розстріли, голод, „ударна" праця ГПУ, жахлива система сексотів — все це скеровувалося і скеровується Москвою для забезпечення її головної мети — забезпечити собі постійне панування над Україною..."

Не буду помножувати ці цитати. Вони представляють ідеологічні позиції Полуведька, який, треба признати, за час всього свого перебування в Фінляндії на чолі тамтешньої української громади та співпраці з ОУН нічим і ніколи її не зраджував і не викликав найменшого підозріння.

Підозріння виникли пізніше, як реакція на роттердамський злочин, що насторожив — занадто пізно — проти можливих совєтських аґентів. До того ж спричинилося й те, що Полуведько, пробувши після смерти полк. Є. Коновальця ще якийсь час в Берліні, де бачився кілька разів з інж. Селешком і нагадував йому про свої попередження, які робив йому і полк. Є. Коновальцеві („Говорив зовсім щиро, і я тому вірив, бо ж те саме він говорив мені й давніше"), повернувся до Фінляндії, звідки „пропав без сліду". З того робили висновки, що Полуведько повернувся туди, звідки приїхав, себто до СССР. Тим часом, Полуведько зник із Фінляндії, бо там йому горів ґрунт під ногами: знаючи надто добре Москву та її методи, він після замаху на полк. Є. Коновальця не міг почувати себе спокійно в такій близькості до совєтських кордонів, бо Павло Яценко — так називав він Павлуся за його совєтськими документами, які бачив (Грибівський натомість казав, що Павла звали в документах Гриценко; тут когось пам'ять завела, бо прізвища дуже схожі, але не однакові!), мав нагоду надто добре пізнати і його діяльність і минуле, як соловецького в'язня. Отже, Полуведько волів зникнути, бо дуже добре відчув, що й члени ОУН почали ставитися до нього з застереженням. Проте, як почалася війна Німеччини з Москвою, Полуведько з'явився знову і відразу зв'язався з полк. Сціборським і Грибівським.

Чи ж повинно нас дивувати, що такі обережні люди, як М. Сціборський і, особливо, Грибівський, що відразу поставився був з підозрою до Найденка й Павлуся, нав'язали знову приязні відносини з Полуведьком, що ніби мав би, як думав Яр. Барановський, „співпрацювати з Норбертом"?

Ясна річ, що Полуведько не викликав у них таких підозрінь і зміг представити їм докладний і переконливий звіт про обставини своєї „відсутности", чи то „безслідного зникнення". В усякому разі, вибираючись в Україну, Сціборський і Грибівський беруть із собою й Полуведька. Їхню подорож в статті „Незабутніми шляхами" описав Я. Дедаль в альманаху „Відродження" за р. 1951. Товаришував їм у тій подорожі і незабутній О. Ольжич-Кандиба. Полуведько їхав із цілком конкретним завданням — відшукати сліди Павлуся та Хом'яка в Україні. Про останнього було відомо, що він жив перед війною у Харкові, маючи власне авто тощо. Проте, в Харкові Полуведько був заарештований німцями, як „виявлений совєтський аґент". Знаючи, скільки справжніх совєтських аґентів опинилося свого часу по різних відділах німецького ґестапа, не можна сумніватися, що Полуведько впав жертвою тих спритних людців, що німецькими руками нищили небезпечних їм українських громадських та політичних діячів. Знаючи, в чиї руки попав, Полуведько сам покінчив із собою. Було б надто несправедливо, коли б його пам'ять плямило й далі ганебне підозріння, що не витримує критичного підходу до справи. Внаслідок уважного розслідження не можна не визнати правдивости твердження інж. М. Селешка:

„Я не маю ніяких підстав думати, що Полуведько був також аґентом Москви, хоча я з ним довше жив і, здавалося, його досить добре знав..."

(Кінець)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бофало, Н. Й.

Зустріч Голови ЦК АБН Ярослава Стецька

Повернувшись з Антикомуністичної конференції в Мехіко, голова ЦК АБН, п. Я. Стецько відвідує деякі осередки скупчення українців у ЗДА і завітав 14-го червня ц. р. до Бофало.

На летовищі

На летовищі нетерпеливо очікували гостя представники організацій Укр. Визвольного Фронту, сумівська молодь та громадяни.

На привітання голови ЦК АБН, який прибув разом з орг. реф. ГУ ООЧСУ мгр. В. Боровиком, духова оркестра місцевого О. СУМА під диригуванням п. А. Кравчука, відіграла марш, а сумівська молодь в одностроях, зробила шпалір від входу з летовища аж до місця представників Ділового Комітету, організацій УВФ та громадянства.

Привітав його голова Ділового Комітету д-р Н. Процик, а дві сумівки в народних одностроях, — В. Паславська й І. Ковалик, вручили Дорогому Гостеві китицю квітів.

В Будинку „Дніпро"

Прибувши до „Дніпро", що є гордістю місцевих організацій Укр. Визвольного Фронту, наш гість, знайшов тепле привітання від юно-сумівської молоді. Наймолодша юна-сумівка Н. Шевчук, вручаючи Голові ЦК АБН букет квітів, зворушливо його привітала. Після цього хлібом і сіллю привітав Гостя директор дому „Дніпро" проф. З. Саган. У привітанні Голови ЦК АБН взяли участь визначні діячі із Торонта. д-р Р. Малащук — голова ГУ ЛВУ, мгр. М. Сосновський — АБН Канада, ред. В. Солонинка — „Гомін України", ред. В. Леник — від ЦК СУМ, В. Кушмелин, ред. Б. Стебельський, д-р М. Кушпета — від КК СУМ Канада та М. Фурда й інж. Е. Івашків — від ГУ СУМА Ню Йорк.

В готелі Статлер

Вечером о год. 7-ій в одному із найкращих приміщень готелю Статлер відбувся бенкет на честь Я. Стецька, Між присутніми було поважне число американців з офіційних кол та чільних діячів міста й околиці, як напр. п. Б. Робертс — відпоручник мейора, полк. Ч. Коваль — б. кандидат на мейора й контролер, д-р Манч — дир. Відділу Освіти, п. Лер — повітовий голова Республіканської партії, п. Кенф — від федерації праці, капітан Грейвс — від американської армії, п. Ділон — правний дорадник м. Лакавана, п-ні М. Бравн та інші. Були представники литовців, лотишів, мадярів, естонців й македонців, — члени місцевого Відділу ПАБНА. Запрошені гості в числі 77 осіб вставанням з місць й невгаваючими оваціями привітали появу на залі Ярослава Стецька.

Бенкет відкрив і ним керував д-р Н. Процик. Американський гимн відспівала сумівка В. Відна, а молитву провів о. прот. І. Кристюк — парох Української Православної Церкви.

На знак солідарности з АБН-ом, його завданнями й цілями в безкомпромісовому змагу за визволення України й інших поневолених Москвою народів п. Робертс, відпоручник мейора, передав Достойному Гостеві ключі міста Бофало. Приймаючи ключі, Голова ЦК АБН Я. Стецько, з вдячністю відмітив, що переданий йому ключ — це видимий знак того, що населення цього міста симпатизує з визвольною боротьбою поневолених Москвою народів. „Сподіюсь, — продовжував він, — що свободолюбний американський народ допоможе поневоленим московсько - большевицькою тиранією народам відкрити двері неволі для свободи й миру в цілому світі". Після цього слідувала одногодинна промова Я. Стецька, яку відчитав англійською мовою п. А. Дякун,

В своїй промові Голова ЦК АБН, різко й недвозначно накреслив злочинну політику Москви, яку вона стосує у відношенню до поневолених народів особливо тепер в добу т. зв. „мирних пропозицій" і коекзистенції. Промовець підкреслив, що коли вільний західний світ не зверне з свойого дотеперішнього шляху коекзистенції й не поставить твердо політики визволення, то він готує собі сам власну загибіль. Не атомова й воднева зброя, а практична піддержка й допомога визвольним рухам за залізною куртиною є найкращою відповіддю мосдовсько-большевицькому агресорові. Мир в світі можна осягнути лише тоді, якщо буде знищена московсько-большевицька тюрма народів, а на її місце постануть вільні самостійні держави поневолених Москвою народів.

В Українських Церквах

В неділю, 15-го червня ц. р. о год. 8-ій рано на Службі Божій, тепло привітав Достойного Гостя о. дек. Н. Волковський, парох Української Католицької Церкви, а в год. 12-ій зворушливими словами вітав о. прот. І. Крестюк — парох Української Православної Церкви.

Б. Робертс, відпоручник посадника міста Боффало (зліва), вручає п. Я. Стецькові символічний ключ до міста. Побіч стоїть д-р Нестор Процик.

Зустріч з Українським Громадянством

15-го червня о 3,30 год. по полудні найбільша заля Укр. Дому „Дніпро" була вщерть заповнена нашими громадянами м. Бофало та околиць, як теж сусідньої Канади. Особливо мило вражало те, що на Зустріч масово прибули представники різних укр. установ і організацій без огляду на партійні й групові різниці. Зустріччю керував д-р Н. Процик, а молитву провів о дек. Н. Волковський. Духова оркестра О. СУМА під кер. А. Кравчука відіграла американський і український гимни, і виконала мистецьку програму. Голова ЦК АБН Я. Стецько ввійшов до залі серединою шпаліру, що його зробили сумівці з Рачестер. Проф. З. Саган, дир. Дому „Дніпро" склав привітання, та вручив йому ключ. Привітне слово виголосив і голова місцевого Відділу ПАБНА В. Шарван, а духова оркестра заграла „многая і благая літ". Крім письмових привітів, які наспіли від американських і укр. організацій та видатних осіб політичного світу складали усні привіти.

Кульмінаційною точкою зустрічі була добре опрацьована промова Голови ЦК АБН Я. Стецька, яку зміста трансмітовано на етер щоденною радіопрограмою В. Шарвана. Глибокість думок й актуальність порушених проблем у доповіді, підносили настрій присутніх до тої міри, що окремі фрагменти доповіді слухачі гучно оплескували. Голова ЦК АБН, з'ясовуючи сучасну міжнародню ситуацію й місце укр. визвольної політики в боротьбі України й других поневолених Москвою народів, сказав, що наша сучасна боротьба проти російського комунізму і імперіялізму має форми хрестоносного походу. Основною ціллю АБН є розвал російської імперії на вільні, самостійні держави поневолених народів за етнографічним принципом. Переповідаючи про реакційні акції російських єдинонеділимців з-під стягу НТС, які вперто стоять за неподільність російської імперії, голова відмітив пророблену АБН-ом конкретну роботу на міжнародному відтінку, закликавши до ще більших акцій та до співпраці з антикомуністичними силами цілого світу. Наше завдання, говорив він, добитися визнання наших позицій. Наша акція в Мехіко це тільки вступ до праці. Ідеї правди і волі не можуть бути вбиті. Україна й інші поневолені народи не склали своєї зброї. Боремося за національні самостійні держави поневолених Москвою народів. На міжнародних з'їздах ми не говоримо про інтереси партій, а про інтереси нації. Ми спираємося на власні сили народу й допомогу. Наші завдання цій боротьбі всебічно допомогти. Сьогодні Київ є символом свободи, а Москва символом тиранії.

Закликаючи всіх українських патріотів на еміграції до співпраці за визволення Батьківщини, Голова закінчив свою промову словами Св. Апостола Павла. „нас вважають мертвими, але ми живемо, нас карають, але ми не вмираємо".

Відгук на Зустріч

Американські щоденники „Бофало Івнінг Нюз" та „Курієр Експрес" помістили на своїх сторінках прихильні й обширні статті про приїзд та перебіг зустрічі з Я. Стецьком, поміщуючи одночасно його фотографію.

По зустрічі, в понеділок 16-го червня, Я. Стецько дав інтерв'ю на телевізійній стації ВГР о год. 2-ій по полудні. В цьому виступі взяв участь В. Шарван, голова місцевого ПАБНА, а англійською мовою перекладав відповіді Я. Стецька п. А. Дякун. Виступ тривав 15 хвилин, де запитувано Голову ЦК АБН про деякі актуальні проблеми, якими здебільша заінтересований американський світ.

Останнім добре замаркованим на ТВ фактом був виступ двох журналістів американців, який відбувся о 6,30 год. тогож самого дня, де дискутувалась політика югославського комуністичного диктатора Тіта. Вони ствердили, що погляди Я. Стецька є абсолютно правильні.

М. Па-н

Ню Йорк, Н. Й.

Річні Збори Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій

При урочисто прибраній залі Українського Народного Дому в Ню Йорку 14-го червня відбулися Звичайні Загальні Збори Відділу УККА —Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку, які відкрив голова мгр. Роман Гуглевич привітанням всіх делегатів товариств. Молитву провів о. Катрій від парохії укр. греко-кат. церкви св. Юрія в Ню Йорку. До президії обрано представника УККА д-ра Вол. Калину на голову, о. Катрія від Укр. Греко-кат. Парохії св. Юрія, о. Міненка від Укр. Православної Автокефальної Парохії в Ню Йорку, д-ра Я. Падоха — секретаря УНС-у, та д-ра Михайлова від Централі ОДВУ на членів. На секретарів обрано Омеляна Стешена та Любомира Тараньки. Також обрано комісії верефікаційно-мандатну в складі сотн. Содоль-Зілинський — голова, інж. В. Базілевський — заступник та д-р Ол. Соколишин — секретар, комісію матку під головуванням п-ні Катерини Пелешок від СУА та членів мгр. Винник Іван, мгр. Василь Захарчук, лісника Лева Пришляка та Гната Марчака. Після привітів та уділення благословенства обома отцями, в яких о. Катрій дякував за допомогу комітетові в будові нової школи, а о. Міненко від молоді закликав до єдности, приступлено до звітів Управи. Голова мгр. Р. Гуглевич поінформував присутніх про те, що в надзвичайному четвертому числі „Вістей" Української Інформаційної Служби Комітету Об. Укр. Амер. Організацій міста Ню Йорку Відділу УККА із червня 1958 р., надруковано всі звіти Управи, які були роздані всім 78-ом делегатам від 60-ти орган., що взяли участь в зборах та 18-ти гостям. Він звернув увагу на відзначення 40-ліття Самостійности України, де відбуто величаве свято в Ню Йорку, Параду Льояльности та інші, закінчуючи подякою всім організаціям за співпрацю. Він особисто мав багато праці та репрезентаційних виступів, зокрема на Ювілеях організацій та при привітанню голови АБН, Яр. Стецька. Далі звітував містоголова д-р В. Вишиваний за імпрезового референта, якому довелось в тім році величаво відзначити Шевченківські Роковини. Встатанням із місць вшановано пам'ять М. Комарницького, члена Контрольної Комісії, який помер на весні 1958 р. За секретаріят звітував мгр. В. Захарчук, який мав багато писанини та помагав у біжучій праці комітету. Останній із Управи звітував референт преси й пропаганди д-р Яр. Гриневич, як редактор новозаснованого органу-місячника „Вісті" — Української Інформаційної Служби - Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку — Відділу УККА, якого до зборів вийшло вже 4 числа, три останні ілюстровані знимкою управи комітету. За контрольну комісію звітував мгр. Іван Винник, який вказав, що комітет за цілий час дав для НТШ 950 дол., бракує ще 50 дол., щоб бути вписаним на мармуровій таблиці Дому НТШ, що конечно треба буде доконати. Також вказав на дбайливу фінансову господарку касієра п. дир. Крупки та на впорядкування інвентаря господарем п. Т. Шевчуком. Після звітів відбулась оживлена дискусія. По дискусії д-р Ол. Соколишин вніс внесок відзначити в цім році урочисто 40-річчя Листопадового Зриву, а в 1959 р. величаво відзначити 40-річчя Соборности України. Також пригадав, що в 1961 р. припадають 100 -річчя смерти генія України Т. Шевченка й тому пропонує застановитися над побудовою в Ню Йорку його пам'ятника. Всі внески прийнято одноголосно. Мгр. Савчак запропонував відзначити ще 250-річчя гетьмана Івана Мазепи, що прийнято також одноголосно.

Слідували звіти комісій верефікаційної й мандатної із провірки протоколу 1957 р. та мандатів. За них звітував д-р Ол. Соколишин, який поставив внесення на прийняття протоколу із минулих загальних зборів комітету відбутих 8 червня 1957 р., який одноголосно затверджено без поправок. Всіх управнених до голосування делегатів було 78 від 60-ох організацій-членів Комітету Об'єднаних Відділ УККА. В дискусіях та звіті контрольної комісії належну увагу приділено Народному Фондові УККА, на який закликалось звернути більше уваги. Відповідали дискутантам д-р Я. Гриневич, що обороняв Комітет, голова мгр. Гуглевич, який прочитав листа від 10-ох організацій УНДС, СУНД, ОНС, ДОБРУС, Соборна Україна, Вільна Громада, УРС відділ ч. 79 та 127, ОДУМ та ОУРДП, про їх вихід із комітету об'єднаних, пояснюючи, що деякі із тих організацій після кількакратних упімнень були скреслені із членства за неплачення вкладок й бездіяльність, та небрання участи в квартальних зборах комітету. Збори прийняли ту заяву до відома, однак доручили новій управі шукати шляхів співпраці з ними. За комісію матку звітувала Катерина Пелешок, яка на голову запропонувала мгр. Гуглевича, який однак із певних обов'язків закінчення студій не міг його прийняти. Тоді на голову запропоновано мгр. Ів. Винника, на заступників мгр. Ів. Базарка, інж. Вол. Базілевського, д-ра Яр. Гриневича, Павла Дорожинського, Катерину Пелешок та Гната Марчака. На членів Управи подано мгр. В. Захарчук, Івана Бенцаль, дир. Р. Крупка, д-р О. Соколишин, Т. Шевчук, Лев Пришляк, Ст. Чума, Гр. Бакуменко та адвокат Волтер Стек. Контрольну комісію запропоновано: д-р Вас. Вишиваний — голова, сотн. Петро Содоль - Зілинський, Мартин Малетич, Пат. Шуган та Ст. Ганущак — члени. Усіх обрано одноголосно. Збори закінчено молитвою о. Міненка та відспіванням національного гимну.

Д-р Ол. Соколевич

Кентон, Огайо

Відвідини українців у місцевої влади.

На початку цього року місцеві громадяни м. Кентон, Огайо, а саме: голова місцевого Відділу УККА п. І. Фінковят, скарбник І. Іваницький, п. Джов Скубяк та виховник юного СУМА п. В. Волощук почали робити заходи перед місцевою американською владою в справі проголошення „Українського Дня" 22 січня. Мейор міста Кентону п. Чарлз Бабкак запевнив представників громади про проголошення 22-січня 1959 р. в місцевому радіо та пресі.

В міжчасі виявилися сумніви в місцевої влади, чи українські організації в м. Кентоні не належать до нельояльних організацій до американського уряду. Сумніви виникли через те, що в роках „великої дружби" була групка „українських прогресистів" (комуністів) при „Інтернаціональному Робітничому Ордені" в Кентоні, які і попали на чорну листу місцевої та федеральної влади. Тому, що якраз ці сумніви виявив мейор міста перед своїм приятелем, теперішнім кандидатом до Конгресу від Демократичної партії, п. Джаном Д. Фрідом, а цей останній є приятелем зорганізованих українців в м. Кентон, та великим знавцем східніх справ, а зокрема української визвольної справи, спростував ці сумніви та, негайно, повідомив теперішнього голову Відділу УККА, про цю справу, та влаштував інтерв'ю між представниками українських організацій та місцевим „сейфті директором".

Під час інтерв'ю п. інж. М. Янович вияснив коротко історію нашої державности та боротьбу українського народу проти російського імперіялізму різних забарвлень, та коротку історію української політичної еміграції, як також її завдання у вільному світі. Також представлено „сейфті директорові" статути та чартери декількох українських організацій в Кентоні, Огайо.

Після відбутого інтерв'ю, директор запевнив про здійснення нашого бажання, про проголошення „Українського Дня" в м. Кентоні. Кандидат до Конгресу п. Фрідом приобіцяв, якщо він переможе в виборах і ввійде до Конгресу, то буде проголошувати „Український День" у всіх трьох „кавнті", від яких він є кандидатом, та буде поширювати в Конгресі правду про українську визвольну боротьбу, та змагатись за здійснення прагнень українського народу за визволення України з-під російського імперіялістичного ярма. Було б добре, якби українці у вільному світі, а зокрема в ЗДА мали більше таких приятелів, як п. Д. Фрідом, який так добре розуміє справу українського визволення.

В. П.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що з Волі Всевишнього, 4-го липня 1958 р., нагло з причини тяжкого попарення при праці, проживши 60 років, відійшов від нас у вічність,

бл. п. КОЗЬМА МАЗУРЯК

бувший учасник боїв за визволення України в 1918-1919 рр.

Похорон відбувся в середу, 9-го липня 1958 р., з дому пох. заведення Козляка, 1918 University Ave. NE., Mpls., по Св. Службі Божій в Свято-Миколаївській Українській Православній Церкві, при співучасті усіх українських місцевих священиків.

Бл. п. Козьма Мазуряк був уродженицем села Іспас, повіту Стороженець, Буковина.

Федір ЛУЦІВ — приятель
423 Jefferson St. NE., Mpls. 13, Minn.

Уряд починає акцію проти куріння

Вашингтон. — Головний лікар ЗДА д-р Лерой Е. Бирні заявив 7-го липня, що уряд плянує почати акцію для освідомлення населення про шкідливість куріння тютюну, а головним чином цигарок. Д-р Бирні, який очолює Уряд Публічного Здоров'я ЗДА, сказав, що вже має деякі пляни у зв'язку з недавнім звітом про вчаснішу і численнішу смерть між курцями в порівнянні з некурцями. Покищо д-р Бирні відмовився виявити подробиці цього пляну, тільки сказав, що недавно публікований звіт „додає більшої ваги" давнішим арґументам проти куріння. „На мою думку, — казав головний лікар ЗДА, — напевно вдалося ствердити зв'язок між надмірним і довгим курінням та пістряком легенів". Але він додав, що досі не вдалося виявити, що в цигарках спричинює пістряка легенів. „Ми напевно знаємо, що фільтри стримують тютюневу багу (чвир), але ми не знаємо чи бага чи щось інше з тютюну спричинює недугу пістряка".

ГОЛДФАЙН ПРИБУВ ДО ВАШИНГТОНУ З ЦІЛОЮ АРМІЄЮ ПОМІЧНИКІВ

Вашингтон. — Підприємець Бернард Голдфайн прибув до Вашингтону на конгресові переслухання в справі дарунків Президентському дорадникові Шерманові Адамсові з цілою армією помічників, між якими були: його жінка, два сини Соломон і Горас, 7 адвокатів, три пресові референти, дві секретарки, стенографи, мімеографічні оператори, фотостатичні оператори і цілий ряд готелевих хлопців до посилок. Для цього штабу він зайняв цілі відділи в двох готелях Шератон-Карлтон і Статлер-Гілтон.

НА ПІВДНІ Є 770 ОБ'ЄДНАНИХ А 2,129 СЕГРЕГОВАНИХ ШКІЛЬНИХ ОКРУГ

Нешвілл, Теннессі. — Часопис „Савтерн Скул Нюз" повідомляє, що в південних і так зв. близьких до Півдня стейтах є вже 770 об'єднаних шкільних округ, а число необ'єднаних районів становить 2,129. Але майже всі об'єднані округи є в тих прикордонних до Півдня стейтах, а сам Південь має ще й досі 2,114 шкільних округ, в яких навчання білих і кольорових дітей відбувається в окремих школах.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Піврічні збори Т-ва „Зоря", Відд. 69, відбудуться в суботу, 12-го липня 1958 р., о 8-ій год. веч., в церковній залі св. Юрія, заля ч. 5, під ч. 33 Іст 7-ма вул. Просимо всіх членів прийти на збори. Буде видача чеків-дивіденди. — М. Ликтей, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Піврічні збори Б-ва св. Володимира, Від. 130, відбудуться в суботу, 12-го липня 1958 р., о год. 8-ій веч., у приміщенні Укр. Кат. Ветеранів — при 33 Іст 7-ма вул. Порядок зборів: перечитання протоколу, піврічний звіт фін. секр., Контр. Комісії і опікунів хворих, перечитання кореспонденції і роздача дивіденди. Перед зборами можна заплатити членські вкладки. — І. Серединський, предс.; М. Коваль, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Малець, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо — Управа Т-ва ім. І. Франка, Від. 334, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о 1-ій год. по пол., в УНДомі в тій самій залі, де завжди. Проситься членів привести зі собою нових кандидатів на членів УНСоюзу, вписувати своїх дітей в члени УНСоюзу і вирівнювати свої залеглі вкладки. — Н. Задирецький, предс.; С. Боганек, кас.; Г. Демкович, секр.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 369, повідомляє, що Піврічні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о 4-ій год. по пол., у церковній залі. Проситься всіх членів прийти на збори, бо буде звіт контролі за перший піврік і звіт делеґата із Конвенції УНСоюзу. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Піврічні збори Т-ва „Запорозька Січ", Від. 367, відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 1:30 по пол., в церковній залі. На цих зборах, згідно з постановами Конвенції і з домаганнями Стейтового уряду Т-во є зобов'язане змінити деякі точки свого статуту, тому присутність всіх членів — побажана. Делеґати із Конвенції УНСоюзу здадуть звіти і подадуть причини змін. Управа Відділу надалі взиває своїх членів, щоб приєднували до УНСоюзу нових членів. На зборах буде видача чеків-дивіденди. — К. Манківський, пред.; П. Дзюба, кас.; В. Попович, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 325, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що Збори відбудуться в суботу, 12-го липня 1958 р., о год. 8-ій веч., в залі УНДому — при 216-218 Гренд вул. На порядку нарад багато важних справ, що їх не полагоджено на зборах дня 14-го червня 1958 р. Просимо про численну участь. — І. Малик, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во „Запорозька Січ", Від. 251, матиме Збори в неділю, 13-го липня 1958 р., у церковній залі, при В. 7-ій вул. зараз по великій Службі Божій. — На зборах буде видача дивіденд. — Управа.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Піврічні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Від. 349, відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о 2-ій год. по пол., в домі Ветеранів, при вул Вашинґтона. Проситься членів Т-ва прибути на збори, щоб вислухати піврічний звіт з діяльности того ж Відділу, та звіту делеґата із Конвенції УНСоюзу. Крім цього, будуть ще інші важливі справи. — І. Гнідь, секр.

ЕМБРІДЖ, Па. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 276, повідомляє членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 2-ій по пол. Проситься усіх членів прибути на час, є багато важливих справ до вирішення. По зборах буде перекуска, яку приготує інше С-во. Приведіть своїх приятелів, а ми радо впишемо їх до нашого Б-ва. — С. Іваницький, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 1-ій по пол. На порядку: звіт делеґатів із Конвенції УНСоюзу, звіт з піврічних зборів та роздача дивідендових чеків. Довгуючі члени повинні вирівняти залеглі кладки. — Г. Степанек, предс.; Г. Кисіль, кас.; Т. Кальмук, рек. секр.

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Б-во Пресв. Тройці, Від. 320, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 2-ій по пол., в Укр. Гор. Клюбі — 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прибути на означений час і вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Б-во св. Василія Великого, Від. 364, повідомляє своїх членів, що Піврічні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 2-ій по пол., в УНДомі — 3161 East 93rd St. Проситься членів прибути на ці збори і вислухати звіту з діловодства Б-ва та вирівняти залеглі вкладки. — Г. Кукіз, предс.; Є. Макарик, кас.; І. Кореневич, р. секр.; В. Владика, фін. секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Від. 182, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 13 липня 1958 р., о год. 2-ій по пол., в парафіяльній залі при 45-47 Hope Ave. в Пассейку, Н. Дж. Проситься членів прибути на збори та вирівняти свої залеглі місячні вкладки. — Управа.

ЙОНҐСТАВН, Огайо. — Від. 230, св. І. Хрестителя, подає до відома всім своїм членам, що Місячні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о 3-ій год. по пол., в своїй домівці — 914 Franklin Ave. Проситься всіх членів прибути і виконати свій обов'язок. Буде видача чеків-дивіденди. — М. Мушинський, гол.; П. Ліщак, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Управа Т-ва „Запорозька Січ", Від. 75, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 1-ій по пол., в УНДомі. Починаючи з днем 1-го липня, всі члени, які одержують „Свободу", зобов'язані платити додатково 15 центів місячно, у зв'язку з підвишкою поштової оплати. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглості і відібрати чеки-дивіденди. Управа Т-ва взиває вписуватись в члени УНСоюзу. Вік принимання в члени продовжено до 65-го року життя. — М. Присташ, секр.

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 21, повідомляє своїх членів, що Піврічні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 2-ій по пол., в St. John's Memorial Center. Проситься всіх членів прибути на збори, вислухати звітів з Конвенції УНСоюзу, вирішити деякі важливі справи та забрати чеки-дивіденти. — М. Ґулячок, предс.; П. Садовець, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Б-во св. Михаїла, Відділ 142, повідомляє своїх членів, що Місячні збори і збирання вкладок до УНСоюзу відбудуться в суботу, 12-го липня 1958 р., о год. 8-ій веч., в залі УНДому, 214 Fulton Street. — М. Маркович, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., зараз по співаній Службі Божій, в церковній залі — 2280 W. 7th. Проситься членів прийти по дивіденди. — М. Декан, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

ЙОНҐСТАВН, Огайо. — Від. 348 ім. О. Басараб, повідомляє членів, що Піврічні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 4-ій по пол., в церковній залі — 526 W. Reyen Ave. Просимо членів прийти на збори, заплатити місячні вкладки і вислухати звітів делеґатки із Конвенції УНСоюзу. — М. Черніга, предс.; М. Стахура, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Єдність", 163 Відд., подає до відома своїм членам, що Місячні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., в Гор. Клюбі при Френклін вул., о год. 6-ій по пол. — М. Курко, предс.; С. Филик, фін. секр.; Д. Мисько, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Любов", Від. 45, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р. Просимо прийти відібрати чеки-дивіденди а довжників просимо вирівняти свої вкладки. — М. Дубас, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Сеник, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Б-во св. Василія, Відд. 339, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 7-ій веч., в домі Української Громади при 3322 Н. Лавренц вул. Проситься всіх членів обов'язково прибути для полагодження дуже важливих справ, а також для відібрання чеків-дивіденд та вирівняння членських вкладок. — А. Хромяк, предс.; М. Палько, кас.; С. Лупацій, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членкинь, що Збори відбудуться в неділю, 13-го липня 1958 р., о год. 4:30 по пол., в церковній залі під ч. 305 Гудсон Еве. Просимо членкинь прибути на означений час. На порядку: звіт Контр. Комісії за 6 місяців діяльности нашого Відділу і деякі інші важливі справи до вирішення. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглості, щоб не переносити довгу на другий піврік. — Є. Геруля, предс.; М. Шворц, кас.; С. Ґунька, секр.

Посмертні Згадки

ТЕКЛЯ ЗАХІДНИЙ, з дому Захарків, членка 337 Відд. ім. І. Франка в Балтиморе, Мд., померла 25-го червня 1958 р. Похоронено 28-го червня 1958 року. Покійна народилася в с. Вишнівчик, пов. Підгайці, Зах. Україна. До Америки прибула 1913 р. Полишила родину тут, а також сестру Анну та брата Василя, які є членами нашого Відділу. — В. Їй П !
С. Притула, секр.

ІВАН СЕДОР, член 298 Відд. УНС у Fort Banks, Mass., помер у війську, в шпиталі, 29 червня 1958 року, залишаючи у смутку дружину, доню, маму, батька, 3 братів з дружинами, 2 племінників і 5 кузинок. Похорон відбувся 2-го липня 1958 р. в Арлінґтоні, Ва. — В. Й. П !
Секр.

КАТАЛОГ
КНИЖОК КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

83 GRAND STREET — JERSEY CITY 3, N. J.

Належність за книжки просимо слати тільки чеками, або поштовими переказами

(3)

Понеділок М.: Вітаміни — гумористичні образки	2.00
Понеділок М.: „А ми тую червону калину... (п'єса на 3 дії і п'ять картин)	0.50
Полтава Л.: Чи зійде завтра сонце	1.00
Рабій М.: Напередодні (історичні нариси)	1.00
Радзикевич Г.: Історія української літератури I, II, III	4.50
Ріпецький Ст.: Українське Січове стрілецтво	6.00
Савицька І.: Наша хатка	1.50
Сагайдачний П.: В його тіні — нарис	0.75
Соколовський О.: Богун, іст. роман	3.00
Самчук У.: Волинь ч. I.	2.70
Ост — роман	3.00
Марія — хроніка одного життя	2.00
Темнота, роман	4.00
Сергієнко М.: У кігтях тиранів	1.00
Січинський В.: Історія українського мистецтва ч. I	6.00
ч. II	3.00
Український тризуб	1.00
Чужинці про Україну	1.00
Смолій І.: Манекени	1.50
Соневицький М.: Гомін давноминулих днів	1.50
Стахів М.: Перша совєтська республіка в Україні. Нарис історії агресії та конституційного розвитку совєтської влади підчас першої частинної окупації України	1.25
Друга совєтська республіка в Україні. Нарис історії агресії та конституційного розвитку совєтської влади підчас другої частинної окупації України	2.40
Сурма — великий збірник українських пісень	5.00
Тарнавський О.: Мости, поезії	1.25
Життя — вінок сонетів	1.25
Тесля І.: Географія України	3.00
Тис Ю.: Рейд у невідоме	1.80
Тобілевич С.: Рідні гості (спогади про УСС на Україні)	0.50
Удовиченко О.: Україна в війні за державність	4.00
Українка Л.: Твори. Повне видання, 12 томів	24.00
Феденко П.: Ісаак Мазепа — борець за волю України	3.00
Франко І.: Вибір із творів бр. 3.00 опр.	3.50
Лис Микита	3.75
Хортиця М.: Велика гра	0.90
Цибульський Б.: Шляхами козацької слави	1.00
Чапленко В.: Українська літературна мова	5.00
Зойк та ін. оповідання	1.50
Чикаленко Є.: Спогади — 1861-1907	3.50
Чижевський Д.: Історія української літератури — від початків до доби реалізму	5.50
Шах Ст.: Львів — місто моєї молодости, 3 томи	3.75
Шевченко Т.: Кобзар — ювілейне видання	2.85
Шкварко І.: Проклинаю	0.80
Шлемкевич М.: Загублена українська людина	1.75
Галичанство	1.50
Шумовський Ю.: Під гарячим сонцем Африки	2.00
Щоденник нац. героя Селепка Лавочки, гумор. повість про 1-шу Дивізію „Галичина"	1.00
Юриняк Ю.: На далеких шляхах, п'єса	0.75
Яковлев А.: Договір Богдана Хмельницького з Москвою	2.00
Яновський Ю.: Майстер корабля — роман бр. 2.00 опр.	3.00
Ярославин С.: Визвольна боротьба на зах. укр. землях 1918-1923	3.00
Ярославська Д.: Поміж берегами, повість	2.00
В обіймах Мельпомени — роман	2.00

BOOKS IN THE ENGLISH LANGUAGE:

Beauplan G.: A Description of Ukraine	3.00
Chamberlin: Ukraine: A Submerged Nation	1.75
Cundy P.: Ivan Franko	4.50
Dushnyck W.: In Quest of Freedom, 1918-1958	1.00
Franko I.: Moses	0.50
500 Ukrainian Martyred Women paper 2.00, cloth	2.50
Hryshko V.: Experience with Russia paper 2.00, cloth	3.00
Hrushevsky M.: History of Ukraine	$5.50
Life in America. A handbook for newcomers to the U.S.	0.50
Manning C. A.: Taras Shevchenko, Poet of Ukraine	2.50
Twentieth Century Ukraine	3.50
Ukraine Under the Soviets	3.50
Hetman of Ukraine Ivan Mazepa	3.50
Mirchuk: Ukraine and Its People	3.00
Myshuha L.: Shevchenko and Women	0.50
Ukraine and American Democracy	0.50
Ostapchuk E., ed.: Folk Art of Carpatho-Ukraine	15.00
Prychodko N.: One of Fifteen Million	3.00
Shumeyko S.: Ukrainian National Movement	0.35
Slavutych Y.: Muse in Prison	1.00
Snovyd: Spirit of Ukraine	1.00
Ukrainian Resistance	3.00
Yaniv V.: The Battle of Kruty	0.50

• РОЗШУКИ •

Пошукую МАРІЮ ГОЛУБОВУ, учительку зі села Перловець, Станиславівщина. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу писати до:
Lew ZYMAN
471 Henderson Street
Jersey City, N. J.

АПЛІКАЦІЇ НА ПРИЙНЯТТЯ на КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Українського Народного Союзу
на „СОЮЗІВЦІ" в Керґонксон, Н. Й.
4-го — 30-го СЕРПНЯ 1958 року.

Ім'я ....
Адреса ....
Вік .... Член УНСоюзу, Відд. ....
Знання української мови: — добре; слабе; дуже слабе.
Залучаю на рахунок оплати: $ ....
(Повна оплата курсів є $ 120.00. Половину належности треба вплатити з аплікацією).

ТАРЗАН, ч. 4089. Тепер виявляється сила тварюки.

GOADED INTO A FRENZIED SURGE OF STRENGTH, BOLGANI LIFTED THE JUNGLE LORD OVERHEAD, HOPING TO DASH HIM AGAINST THE GROUND!
BUT TARZAN, CATLIKE, LIT ON HIS FEET, SINEWY LEG MUSCLES ABSORBING THE SHOCK.
NOW THE APE-MAN GRIMACED. THE EFFORT CAUSED HIM TO DROP HIS KNIFE, LEAVING HIM WEAPONLESS!
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Роздратований до шаленства, болґані підніс пана джунґлів над головою, наміряючись ударити ним об землю!

Але Тарзан, немов кіт, став на ноги, протиставляючи ударові свої мускули.

Мавполюд скривився. Напруживши мускули, він впустив ніж і залишився без зброї!